

Válogatás a „Megtisztelő küldetés: hivatásunk örömei és kihívásai” című irodalmi pályázatra beadott pályaművekből

A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara Tolna Vármegyei Területi Szervezete 2024. év elején – ismerve tagjainak sokszínűségét és kreativitását – irodalmi pályázatot hirdetett „Megtisztelő küldetés: Hivatásunk örömei és kihívásai” címmel. A pályázat célja az volt, hogy a résztvevők az alkotásaikon keresztül bemutassák az általuk gyakorolt hivatásukban, a másokról való gondoskodásban rejlő örömet, szépséget, nehézséget, a megtapasztalt különleges élményeket.

A 2024. május 31-ig beérkezett alkotásokat véleményező zsűri tagjai Péri Györgyi irodalomtanár, költő, író és Libor Zoltán irodalomtanár, szociológus, költő, író voltak. A beküldött pályamunkák többsége izgalmas, elgondolkoztató helyzetképet felvázoló alkotás volt. A pályaművek közül, a szakemberek értékelése alapján a leginkább irodalmi jegyeket magán viselő *Tavaszi remény* című írásával az első helyezést Tóth Annamária védőnő nyerte el.

A legjobb művek díjazására és felolvasására a 2024. június 29-én szombaton megrendezésre került Semmelweis-napi ünnepség adott méltó alkalmat.

Szívből gratulálunk a díjazottaknak és köszönjük minden pályázónak, hogy „tollat ragadtak” és alkottak a felhívásra!

Tavaszi remény

TÓTH Annamária

védőnő, Tolna Vármegyei Balassa János Kórház, Vármegyei Védőnői Szolgálat, Szekszárd

Idén korán érkezett a tavasz. Nem bántam, mert kellett már a napfény, a simogató meleg a lelkemnek, a testemnek, a tudatomnak. Tekerem a biciklim, a lila akác émylítő, édeskés illata, a rózsaszín cseresznye virágok fürtjei elkalandoztatják a gondolataim, visszarepítenek a múltba. Hallom a 26 évvel ezelőtti nevetéseinket az évfolyamtársaimmal a Margitszigeten. Érzem a borzongást, amit a főiskola San Marco utcai épületének tanteremként működő kápolnája okozott, szinte minden nap. Sötétsége, kissé nyomasztó levegője ellenére akkor és ott hallottam a falak suttagását: védőnőként nemcsak segíteni, gondozni, tanítani fogsz, hanem titkok tudója, őrzője leszel egy életen át. Az ódon épület boltívei, lépcsői azt üzenték: lelkek önfeledt boldogságával vagy végtelen szomorúságával, rengeteg küzdelemmel fogod a hivatásod során szembetalálni magad. Gyűjts erőt, kitartást ezek megoldásához, légy türelmes, de határozott, hogy támogatni tudj.

Friss diplomával a kezemben, világmegváltó gondolatokkal érkeztem meg az ismeretlenbe. Máriám – aki lassan 50 éve töretlenül a pályán van – nyers őszinteséggel fogadott:

– Nem pályakezdőnek való körzetet vállaltál!

Nem tagadom, megijedtem, időnként megfutamodni vágytam. De lassan bejártam az utcákat, kinyíltak a kapuk, befogadtak a családok. Eleinte volt, aki az új postásnak nézett, volt, aki hitetlenkedett: ő sem marad sokáig. A hosszú szoknyát, kis cipelőt gyorsan cseréltem a sárral, széllal, kerékpárral is megbirkózó nadrágra, kényelmes lábbelire. Egy idő után már tudtam: öltözz úgy, hogy el tudd fogadni, ha maszatos, apró gyermekkezek lenyomata lesz a ruhádon, vagy épp Buksi ugrik csaholva, ismerősként fogadva a nyakadba, vagy a 100 kilós Mancsi kocog rőfögve, vidáman melléd, és dől neked egy hátvakarás reményében. S beülve a kis konyhákba, szobákba, olykor létrán felmászva a padlástérbe próbáltam

tudásomat átadni, szemléletet formálni. Várandó-soknak, anyáknak segíteni, elfogadtatni a helyeset, az újat. Szembemenni nagymamákkal, anyósokkal, hogy van jobb, egészségesebb, s közben ráeszmélni, s befogadni, hogy van, amikor a régi is nagyon jó, használható. Olykor csak csendben hallgatni örömet, bánatot. Felemelni a gyermeket, aki megölel. Szőnyegre ülni, labdát gurítani, várat építeni, s közben nagyon figyelni. Ringatva csitítani újszülöttet, miközben édesanyja aznap először tudott pár falatot enni. Felismerni, ha valami nem jó, irányt mutatni, biztatni, támogatni, s szembenézni a kudarcral, ha mégsem sikerült. Benne lenni tragédiákban, gyászban, sérült emberi kapcsolatokban, kilátástalan helyzetekben. Hozni mások számára fájó, jövőt meghatározó döntéseket, annak érdekében, hogy a gyermek esélyt kapjon egy jobb életre.

Ma talán könnyebben mozdul előre a pedál, vissza a jelenbe, éles kanyar, kicsi emelkedő. S bár maradnék a most-ban, visszaránt a múlt, sok-sok évvel ezelőtt is ez az utca, ez a ház, a sors ismétli önmagát. Nagymama, akit anyaként gyermekével gondoztam, aki felnevelte az unokáit, most déd-nagymamai szerepre készül. A lány, akit újszülött korától ismerek, gyermeket vár. Néma fohász a kapuban, hogy neki jobb legyen, jobban sikerüljön. S belépve ugyanaz a szék, ugyanaz az asztal, csak a nagymama tekintete fáradtabb. Egymásra mosolygunk: újra itt. Szavak nélkül is tudjuk, hogy ismét nehéz és rögös lesz az út. Bátorítás és szigor, megértés és kételkedés, emlékek és friss élmények egyszerre kavarnak a levegőben. De teszem a dolgomat, s

a fiatal lány szemében lévő dac a találkozás végére kissé megszélesedik. Aprócska siker, de belekapaszkodom. Muszáj, mert az elmúlt évek nehézségei megtanították, hogy egyik napról a másikra felfordulhat a világ. Ami ma még működik, az holnap már nem biztos. A vihar előbb-utóbb ugyan elcsendesedik, de olyan sebeket hagy maga után, amit csak még több energiával és kitartással lehet szépen lassan begyógyítani. S csak reménykedni lehet abban, hogy a hegek nem lesznek maradandók.

Menni kell tovább. Az enyhe szellő langyosan cirógatja a hátam. Újabb ajtó, amit csendesen nyitok, másik élettörténet, ami itt alakul előttem. Újszülött gyermek, harmadik, s a fejemben átsuhanó, önbizalmammal gonoszgó gondolat: Tudsz-e itt még hasznos lenni, van-e rád szükség? Jólesik a kedvesség, ami fogad. Hosszasan beszélgetünk, kérdések-válaszok, néha kitérő gondolatok. Búcsú: jövő héten ismét jövök. A válasz, ami újra és újra erőt ad: várjuk.

Most nem veszek azonnal lendületet, a madár-csicsergésben lassan toloom a kerékpárom. Hagyom, hogy a tavasz átjárja minden porcikám, kicsit megbékélek. Szélnek eresztetem a kételkedést, nem engedem, hogy a fáradtság erőt vegyen rajtam. Nem bánkodom azon, hogy a világmegváltó gondolatok már elhalványultak. Tudom, hogy sokkal fontosabb az, ha megpróbálok minden helyzetben segítő, családok támaszául szolgáló védőnő lenni. S az utamat járva bizakodom, hogy minden tavasz elhozza az ehhez szükséges kitartást, türelmet, energiát.

Hivatás vagy hitvallás, mit is jelent számomra a szakmám?

DR. TUMPEKNÉ GOMBAY Tímea

audiológiai vezető szakasszisztens, Tolna Vármegyei Balassa János Kórház,
Fül-orr-gégészeti Osztály, Szekszárd

Feltetted már ezt a kérdést magadnak? Az utóbbi időben engem egyre gyakrabban foglalkoztat ez a kérdés, mert sok negatív külső és belső hatás ér minket, egészségügyi dolgozókat.

Mindig is hajtott egy erő, ami belülről fakad. Ami időnként meginog, de mégis kifogyhatatlan, persze

hullámozó, vannak völgyek és vannak csúcok, de mindig ott van bennem!

Hogy honnét ez az erő? Gyerekkoromra tudom ezt visszavezetni, szüleimet – akik egészségügyben dolgoztak és dolgoznak a mai napig – látván, az odaadásukat, a folyamatos készenlétüket és szerete-

tüket a beteg emberek felé, bennem is kialakult egy olyan érzés és segítőkészség, hogy magam elé helyezek másokat. Már az iskola keretein belül is jártam idős embereknek ebédet hordani, beszélgetni velük a nagy magányukban. De ugyanígy segítettem a környezetemben lévő osztálytársaimat, barátaimat, mindig a legeleesebb ember volt a legjobb barátom. A pályaválasztásnál pedig más nem is jöhetett volna szóba, mint az egészségügyi pálya.

Érettségi után pedig alig vártam, hogy dolgozhassak, amíg a többiek nyaraltak, élvezve a nyári szünetet, én már három műszakban dolgoztam. Aztán lehetőségem volt szakosodni, így kerültem az audiológiára, ahol egy külön világ tárult elém.

Ugyanis az audiológus hivatásnak számos öröme és kihívása van!

Az örömek közé tartozik az, hogy segíthetek az embereknek javítani a hallásukat, ezáltal növelve életminőségüket és kommunikációs képességeiket. Emellett izgalmas az új technológiák és módszerek felfedezése és alkalmazása a hallásjavítás terén, hogy a nagyothallóknak még hatékonyabb és kényelmesebb megoldásokat kínáljak a halláskárosodás kezelésére. Számomra mégis nagy kihívást jelent a nagyothallók egyedi szükségleteinek megértése és kezelése. Nagyon sokszor az esetleges technikai vagy berögzült dilemmák is nehezítik ezt. De mégis a legfontosabb az egyensúly megtalálása az empatikus kapcsolatteremtés és a szakmai szigor között!

Minden nagyothalló más, és eltérő a halláskárosodásuk jellege és mértéke is, így egyedi a megközelítés is. Nagyothalló – mert nem szeretem betegnek hívni őket, ez is empatikusabb és közelebb visz hozzájuk.

Bátran állíthatom, hogy ez a szakma is tele van megható pillanatokkal és szívfacsaró élményekkel!

Mi az, ami mégis felemel és inspirál?

Látni azt, amikor a nagyothalló arcára visszatér a mosoly, vagy átsuhan egy megfogalmazhatatlan mimikai hullám akkor, amikor megtapasztalja a készülék által nyújtott, számára „új” hallást.

Amikor bekapcsolom a készüléket és felragyog az arca, aztán rám néz és mosolyog – az egyik legszebb pillanata a munkámnak!

Különleges és bizalmi kapcsolat a miénk, hiszen a nagyothalló aurájában mozgok, a füléhez és a fülében „dolgozom”, ez az a kapcsolat, amivel nem szabad visszaélni.

Sok történet és élet játszódott már le a rendelő falai között, mégis párat szeretnék kiemelni.

Emlékszem, amikor egy hozzám közel álló személy hívott kétségbeesetten, mert a pár hónapos kisunokája nem reagált a hangokra. Mit is érez ilyenkor az ember? Még nagyobb felelősség, még nehezebb megmaradni külső segítőként. Bejártak minden hivatalos útvonalat, kiderült, hogy a kislány semmit nem hall. Másfél éves korában implantátummal láták el és utána a pici lány hatalmas fejlődésen ment keresztül! Nagymama és anyuka folyamatosan küldte a kislány beszédfejlődéséről a videókat, ahogy énekelt, édesanyjának verset szavalt anyák napján... Nem lehet örömkönnyek nélkül örülni!

Idős emberek, akik nem egyedül érkeznek, fiuk-lányuk hozza őket. Ilyenkor mindig ott ülnek ők is, velük együtt. Az addig kiabáló, hangos beszédet is alig értő idős ember könnyes szemmel néz rám, amikor bekapcsolom a hallókészüléket és csak ennyit mondok halkán: Jó napot kívánok! Miközben sűgom neki a szavakat és ő visszamondja, sokszor találkozik a tekintetem a hozzátartozóéval, aki hálás és könnyes szemmel néz rám.

Gyermekeknél a még éretlen hallórendszer miatt sokszor arra kényszerülnek, hogy egy ideig hallókészüléket viseljenek. Ritkább esetben, de mégis előfordult már az, hogy az időközi ellenőrző hallásvizsgálat után az orvos kimondja, hogy már nem szükséges a hallókészülék! A szülők örömkönnyei után az én saját könnyeim törölgetem, mert egy gyermeknél mindig abban reménykedik az ember, hogy nem, ugye neki nem kell?!

Igazán nem mondhatom unalmasnak és egysíkúnak a munkám. Mint ahogy más is, én is orvosi utasításra dolgozom, de a rendelő falai között egy különleges világ tárul elém. Olyan életképek és történetek szemtanúja lehetek, amit máshol nem biztos, hogy elárul a nagyothalló. Láthatom, ahogy a hallásérült gyermek lassan cseperedik, vagy már érettségi és szakmaválasztás után keres meg, hogy a gyermeke hallását ellenőrizzem. De ugyanígy az idős nagyothallók dicsekednek az unokák fotóival vagy eredményeikkel. Ha pedig, sajnós, hozzátartozó híján van, egy kis idő meghallgatni a nagyothallót és ezzel segíték a lelki világán, akkor is jól érzem magam és egy nagy sóhaj után, de folytatom a munkám!

Amikor éppen a hullámvölgyben vagyok, akkor kapom vissza a legtöbb pozitivitást és szeretetet a nagyothallóktól. Mert az ő részükről is megnyilvánul egy-egy kedves szóval, dicsérettel és mosollyal az, hogy a munkám nélkül az élete nem lenne teljes!

Az én jin-jangom

GALAMBOS Csilla

szakápoló, Tolna Vármegyei Balassa János Kórház, Szülészet-Nőgyógyászati
Osztály, Szekszárd

– Ha még egyszer kezdhethetné, milyen pályát választanál?

– Nem lennék más, csak nővérke.

– Miért?

– Mert ez nem csak egy hivatás, ez szolgálat, az egyén hitvallása. Hiszem, az ember egyszeri, egyedi és megismételhetetlenségét. Tudom, hogy a test a lélek temploma. Szeretet nélkül teljes az emberi megsemmisülés.

Pályám kezdetén arról álmodtam, hogy szülésznő leszek. Az élet azonban más forgatókönyvet írt. A személyes megelésem, a szép és méltóságteljes halál közvetítése életfeladatommá vált. A halál az élet nagy rejtélye, amely túlmutat az időn. Sodrásában értelmet nyer minden történet.

Gábor 54 éves. A betegség lerágta a húsát a csontjairól. Már nincs ereje a harcra. A kemoterápia elvette minden maradék tartalékát. Hatalmas égészínkék szempár világít beesett arcából.

– Hamarosan itt a vég! – mondja, míg én felrázom a párnáját.

– Mitől fél a legjobban? – kérdezem.

– Nem akarok megfulladni! – és átjárja a rettegés. Arca eltorzul a gondolattól, szemébe könny tódul.

– Ugye nem hagy megfulladni?

Szinte könyörög, és a kezemért nyúl. Kapaszkodik erősen, mint az, aki az életéért küzd. Megígérem, hogy nem hagyom magára, mindent megteszek, hogy ne legyenek kínjai. Tudom, hogy engem választott a meghaláshoz! Bízok bennem. (Nem késtem a fájdalomcsillapítóval, fogtam a kezét, amikor tűt szúrt a mellkasába az orvos.)

Elárulta, hogy nem akarja, hogy a felesége ott legyen.

– Miért? – kérdeztem.

– Nem akarom látni a szemében a szánalmat.

Nem voltam egy tisztességes férj.

Másnapra teljes volt a gyengeség, az ébrenlét és az öntudatlan álmok váltogatták egymást. Gábor lassan múlik. Imádkozom, és lélekben leborulok. Kérem a fennvalót. Kérem, hogy kínok nélkül engedje magához. Hajnalban nyugtalanná vált, kicsit megelevenedett.

– Pisilni kell, de nem pelenkába – mondta.

Az edényért nyúlok, és ő emeli a fejét. Hatalmas sóhajlattal hullik a párnájára. Nincs többé Gábor... Elmúlt...

Ma már ott vagyok, ahová a kezdet kezdetén vágytam.

– Sürgős császármetszés lesz, készüljenek! – hangzik az utasítás.

Hamarosan megérkezik a vajúdo kismama, hordággal robognak vele a műtőbe. Megyek én is, mert engedik. Veszélyhelyzetben új élet születik. Mindenki tudja a dolgát. Feláll a csapat, akiknek egy a cél. Életet menteni! Összenéznek, és mindenki tudja a dolgát. A műtőssegéd-től az orvosig, az anesztézia, a szülésznő, az újszülöttek. A műtősnő a szikét az orvos kezébe adja és az biztos kezekkel varázsol. Kiemeli a jövevényt. Magzatmázasan, kékeslilán, összegömbölyödve tartja magasba a kis Embert. Köszönti a világunkban. És ő, mintha értené, fejét megemelve, büszkén, a bába karjaiban találja magát. A gondos kezek sírásra készítetik. Fújja torka szakadtából, hogy megérkezett. Már vizsgálják és csomagolják. Sikerült és minden csak másodpercen múlt.

Alázat, hit, szeretet.